

מסורת הש"ס

^[א] [טבול יום פ"ב מ"ן], ^[ב] [נמשנה אימתא מן הלדדים מכאן ומכאן טהור וזרן הש"ס לשנות קצת], ^[ג] [לשיל נט,], ^[ד] [ז"ל גירי], ^[ה] ז"ל הנקב, ר"מ, ^[ו] [שבת זג],

גליון הש"ס

תוס' ד"ה [בדף הקודם] אמר רב **פפא** אבל הבא דלמא ברייתא לא שביע ליה. דמאי בשבת דף סא ע"א:

הנהגות הב"ח

^[א] גמ' אמר רב פפא דעור: ^[ב] ד"ה [הש"י ד"ה ואידן וכו' לאו חיבור הוא ליאסר כל שאר היין: ^[ג] ד"ה דעד הבחא וכו' חיבור ואסור ואידן שרי אף בשתייה הס"ד: ^[ד] ד"ה עובד כוכבים אלנה עובד כוכבים מערה: ^[ה] ד"ה חמרא חמרא אסור ונכוצא מליאה עסקינן דלמא נגע לישנא אחרינא פ"י חסירא נמי משום דמקרקש ליה לחמרא וביזון דמקרקש נכונה פ"ל: ^[ו] (ח) תוס' ד"ה [נדף הקודם] אמר ר"פ כי היינו כשפסק תלמוד: ^[ז] בא"ד הניחא ללשנא דכל דלהדי בחא אסור ואידן שרי אף על פי שסופו: ^[ח] ד"ה ואי מלמד וכו' כאותו לשון, כ"צ ומיהא שהר"ש כתב ג"כ כאותו לשון ואפי' בהנאה אסור וכן כתב הטור בסמ"ח שמי":

לעזי רש"י

ווי"ץ [ר"ץ]. בורג המכבש. אישפוטל"ג [אישפינדל"א]. בורג המכבש (בגרמנית).

מוסר רש"י

זיידא. לשון עזר (ב"ח יט).

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

ואידך שרי. אף בשתיה דקסבר דדדין לאו חיבור (ט) ליאסר כל היין.

ולית הלכתא כוותיה דהא מוקי רב יימר מילמיה דרב פפא כתנאי וקם ליה רב פפא כרבי יהודה דיחידאה ויחד ורבים הלכה כרבים דפליגי רבנן עליה ואמרי צין מצידיה צין מפיה טמאה דכולן

חיבור: ^[א] **עד צרוא**. כל יין שלמעלה

לנקב אסור דכיון דכולו נמשך אחר הנקב לנאט דרך שם הוה ליה חיבור ואסור: **כסנאי**. איתמר הא דרב פפא ולאז דברי הכל היא: **שוליה**. שהיא יושבת עליהן. שכל חציות שבתלמוד כדים של חרס הן:

ניקבה מפיה. הואיל וכל היין שלמטה נעשה בסיס לעליון הוי חיבור ומשוליה נמי הואיל וכל היין נמשך אחר הנקב הוי חיבור אצל נקב מצידיה טהורה פפא ורבנן לית להו דרב פפא הלכך לית הלכתא כוותיה וכולו אסור בשתיה ומותר בהנאה: **עובד כוכבים אדנא**.

^[י] מערה היין מדנא לכוצא: **וישראל אנוצא**. ואוחזו צידו: **חמרא אסור**. בהנאה דהיינו נמי יין שמזגו עובד כוכבים וכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך אמרין כו"ז: **ואי קא מאדד אצדוי**. לכווצא: **חמרא אסור**. ^[י] משום דמקרקש ליה לחמרא ונכוצא מליאה עסקינן דלמא נגע. לישנא אחרינא אפילו חסירא נמי כיון דמקרקש נכונה הוה ליה כחו נכונה ואסור בשתיה: **זיקא**. גוד קשור: **וקאמי ישראל אחוריה**. וחזי דלא נגע עובד כוכבים צווה: **כוצא חסירא שרי**.

דאין קרקוש בכלי פתוח. ואע"ג דכי ליה א"א בלא קרקוש מעט קיין דלא ינחא ליה בקרקושיה דלמא מישתפיך ה"ל כחו שלא נכונה ומותר אצל זיקא הוי קרקוש ודומה למשכשך והוי נסך: **אין דרך ניסוך צנך**. אצל נכוצא מליאה איכא למיחש לנגיעה כשהוא נותן ידו על שפתו לא פליג רב אשי ואסור: **מעצרא זיירא**. גת דאין דורכין אלא כובשין צקורה. זיירא מכבש כמו (שופטים ו) ויזר [את הגזה וימץ] טל מן הגזה מלא ספל מים: **צנחו**. היכא דענבים נסחטים מכחו כגון שעולה על הנסרים שעל התפוח ומכבידם: **כולי ועלמא לא פליגי דאסור: דח כחו**. כגון שמגלגל הגלגל שקורין ווי"ץ והיא מפלת הקורה ובלשון לעז אישפולג"ל:

דאיפקעה

בהם כל שעה טופח להטפוח וראשון ראשון נאסר: **מצידידה** **טהורה**. פ"י חוץ מן היין שצבוצי הנקב וא"ת אמאי לא יטמא את המותר י"ל דמשקה הבא מחמת טבול יום נפסלים ואינם פוסלים תדע דהא תנן (טבול יום פ"ב מ"ה ע"ש) שמן שָׁקַף ע"ג יין ונגע טבול יום במקלטו לא פסל אלא מקום מגעו ואפילו מאין דפוסל ה"ט מפני ששניהם חיבור זה לזה: **עוּבַד כּוּכָבִים אֲדָנָא וישראל אבובא**. ריקנית ואוחזה צידו חמרא אסור פ"י הקוגט' ואפילו בהנאה דה"ל יין שמזגו עובד כוכבים דכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך ולפי אותו פירוש שפירש לעיל גבי יין שמזגו דאינו אסור בהנאה י"ל שיש להחמיר כאן יותר שיש לתלות שהריקן נכונה ניסוך ומיהו כחו של עובד כוכבים הוא ובמאי לזבזרי גזור והנשאר בכלי מותר ודוקא כי שפך העובד כוכבים לצדו וכן בסמוך כי דדד לצדו אצל אם סייע לו ישראל הכל מותר ואף בשתיה דכל היכא דכח עובד כוכבים אסור אם כח אחר מעורב בו מותר ומיהו לכתחלה אסור כדלחמרינן לקמן (דף עב:). אמר להו רבא להנהו שפוכאי כי שפיתו חמרא לא ליקרב עובד כוכבים ולסייע בהדיכו דלמא משתליתו ושדיתו ליה עליה: **ואי מצדד צדודי אסיר**. נראה לר"י צ"ר מאיר כאותו ^(ח) לשון שפי' הקוגט' אפי' נכוצא חסירא דכיון דמקרקש ליה נכונה ה"ל כחו נכונה ואסור בשתיה ומדמי ליה לנוגע בקנה דמה לי נוגע בקנה או נוגע בשולי הכוצא ואור"י כי יש צני אדם שמניחים עובד כוכבים לצדו להגביה העגלה שהחצית בתוכה או החצית כשהוא מקלה תוך הכוצא כדי שיקלה יפה ואומרים מסייע שאין בו ממש הוא דבלאו הכי היה מקלה ולא רצה לומר צוה לא אסור ולא היתר אכן יש להחמיר בצני אדם כשמטין הכוצא שיש בה מעט יין לצד אחד שלא יטה אותו העובד כוכבים ואפילו אם נער קטן מסייע דמסייע כי האי ודאי מסייע אין בו ממש כי ההוא דזה יכול חה אינו יכול דפרק המלניע (שבת דף גז:). **זיקא** **בין מליא** **בין חסירא שרי**. דאין דרך ניסוך צנך ע"י קרקוש יין בכלי בשעה שנושאו והכי קי"ל דרב אשי הוא בתראה ואכוצא לא פליג ואסור ודוקא כשנושאה על ראשו או על כתיפו דאיכא למיחש דלמא נגע אצל צמוט או לישא הדלי דרך טבעתו מותר ומכאן יש ללמוד שאם יש כאן גוד של עור רך מלא יין אע"פ שהעובד כוכבים דוחק ומגיע דפנותיו זה לזה דכשר כיון דאין דרך ניסוך צנך ומכאן היתר ר"ת על צרוא שהיתה רפויה חצית ועל סתימת המגופה שהיתה רפויה ע"פ החצית וצא עובד כוכבים והדיק וגם צפיטס גדול שלא היו השולים מהודקים וצא יהודי ושם נעורת והיה תופשה נגד הנקב ומנע קצת היין לנאת ולא כל כך וצא הנגר עובד כוכבים והעמידו צהידוק כנגד הסדק בסבין עד שסתם ^[ט] הסדק כל זה היתר מטעם שהיה מדמה כל אלו המעשים לגוד של עור רך שאין דרך ניסוך צנך וגם ר"י הורה לסמוך על היתר זה אם ירצו אע"פ שיש פתחון פה לבעל דין לחלוק וגם היה ר"י מציא ראייה מההיא דלקמן (דף עה: דעם הארך שהושיט ידו לגת ונגע באשכולות דאשכולות טמאין והגת טהורה ואע"פ שהיין מהלך מטעם דמפסקי אשכולות אכן ר"ת דחה אותה ראייה כי שם מדבר אחר דריכה והולאת יין מן הגת ומהודקות יחד האשכולות ועזירות כעין שעושין אותן כתפוח שלנו ולכן מפסיק היטב היטב: **הַזֶּה עוֹבֵדא בכח בחו ואסרה** **רב יעקב מנהר פקוד**. וכן פסק רבינו חננאל דמעשה רב לכן טוב הדבר שסייע הישראל עם העובד כוכבים לגלגל כשמשפיל הקורה על הגת של ענבים וצעינן שיהיה גם הישראל לצדו יכול להשפילה או שאינם יכולין להשפילו כל אחד לצדו אצל אם די צנח העובד כוכבים ואין די צנח הישראל שמא יש לאסור כמו ^ו זה יכול חה אינו יכול דהוי מסייע שאין בו ממש אמנם רשז"ס פ"י שאם גלגל העובד כוכבים לצדו ויש כאן הפסד מרובה יש לסמוך על איכא דלמרי שמחיר צנח כחו ובהני מעצרי דידן איכא ג' כחות מקל וגלגל וקורה ועוד כח רביעי כשמשימין דפים על הענבים ומיהו למחן דאסר לא מזניו חילוק צין ג' כחות לב':

ס.

פר א מ"י פ"ב מהל' מ"א הלכה י' סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד ס"י קבד סעי' כג:

ב [מ"י פ"ח מהל' טומאת אובלין הל' ו']:

ג מ"י שם הל' ב סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד ס"י קבד סעי' יח וס"י קבה סעיף ח:

פ ד מ"י שם הל' ב סמג שם טוש"ע י"ד ס"י

פ ד מ"י שם הלכה ד קבה סעיף י:

פ ח מ"י שם טוש"ע שם סעיף ט:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף א:

צ ח טוש"ע שם סעי' ב:

פ ד מ"י שם הל' ב סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד ס"י קבד סעי' יח וס"י קבה סעיף ח:

פ ח ד מ"י שם הל' ב סמג שם טוש"ע י"ד ס"י

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י:

פ ח ז מ"י שם הל' ב טוש"ע שם סעיף י: